การศึกษาการพยาบาลที่เน้นทฤษฎีการเรียนรู้การวางเงื่อนใบแบบการกระทำ ต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปัญญาอ่อนระดับปานกลาง สถาบันราชานุกูล

นางณีราวรรณ กุลวงศ์

โครงการศึกษาอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2549 ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF NURSING CARE EMPHASIZING OPERANT CONDITIONING LEARNING THEORY ON AGGRESSIVE BEHAVIORS OF MODERATE MENTALLY RETARDED CHILDREN, RAJANUKUL INSTITUTE

Mrs. Nirawan Kullawong

An Independent Project Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Nursing Science in Mental Health and Psychiatric Nursing

Faculty of Nursing

Chulalongkorn University

Academic Year 2006

หวขอ เครงการศกษาอสระ	การศกษาการพยาบาลทเนนทฤษฎการเรยนรูการวางเงอน เข
	แบบการกระทำต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปัญญาอ่อน
	ระดับปานกลาง สถาบันราชานุกูล
โคย	นางณิราวรรณ กุลวงศ์
สาขาวิชา	การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ คร. จินตนา ยูนิพันธุ์
_	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับโครงการศึกษาอิสระฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาต	ามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต
	คณบดีคณะพยาบาลศาตร์
(รองศาสตร	าจารย์ ร.ต.อ. หญิง คร. ยุพิน อังสุโรจน์)
คณะกรรมการสอบโครงการค็	ที่กษาอิสระ
	มระชาม Joans ประธานกรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสต	ราจารย์ คร. ประนอม รอคคำคื)
77	อาจารย์ที่ปรึกษา
	าจารย์ คร. จินตนา ยูนิพันธุ์)
þmf	<i>ทั</i> ก
(นางเพชรี ค้	้นธสายบัว)

ณิราวรรณ กุลวงศ์: การศึกษาการพยาบาลที่เน้นทฤษฎีการเรียนรู้การวางเงื่อนไขแบบ การกระทำต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปัญญาอ่อนระดับปานกลาง สถาบันราชานุกูล (A STUDY OF NURSING CARE EMPHASIZING OPERANT CONDITIONING LEARNING THEORY ON AGGRESSIVE BEHAVIORS OF MODERATE MENTALLY RETARDED CHILDREN, RAJANUKUL INSTITUTE) อาจารย์ที่ปรึกษา: รศ. คร. จินตนา ยูนิพันธุ์, 125 หน้า

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปัญญาอ่อนระดับ ปานกลาง ก่อนและหลังได้รับโปรแกรมการพยาบาลที่เน้นทฤษฎีการเรียนรู้การวางเงื่อนไขแบบการ กระทำ กลุ่มตัวอย่างคือเด็กปัญญาอ่อนระดับปานกลาง อายุ 6-11 ปี จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ ในการศึกษา คือ โปรแกรมการพยาบาลที่เน้นทฤษฎีการเรียนรู้การวางเงื่อนไขแบบการกระทำและ แบบประเมินพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปัญญาอ่อน ซึ่งได้ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา มีค่าความ เที่ยงของแบบบันทึกพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปัญญาอ่อนเท่ากับ .83 วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติ ทดสอบที่ (Dependent t – test)

ผลการศึกษาที่สำคัญ สรุปได้ดังนี้

เด็กปัญญาอ่อนระดับปานกลาง ที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวมีพฤติกรรมก้าวร้าวลดลงหลังได้รับ โปรแกรมการพยาบาลที่เน้นทฤษฎีการเรียนรู้การวางเงื่อนไขแบบการกระทำ อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ 0.05

สาขาวิชา การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช ปีการศึกษา 2549 ## 4877808436 : MAJOR MENTAL HEALTH AND PSYCHIATRIC NURSING

KEY WORD: NURSING CARE EMPHASIZING OPERANT CONDITIONING

LEARNING THEORY / AGGRESSIVE BEHAVIORS / MODERATE MENTALLY

RETARDED CHILDREN

NIRAWAN KULLAWONG: A STUDY OF NURSING CARE EMPHASIZING

OPERANT CONDITIONING LEARNING THEORY ON AGGRESSIVE

BEHAVIORS OF MODERATE MENTALLY RETARDED CHILDREN,

RAJANUKUL INSTITUTE. THESIS ADVISOR: ASSOC. PROF. JINTANA

YUNIBHAND, Ph.D., 125 pp.

The purposes of this independent study was to compare the aggressive behaviors on

moderate mentally retarded children before and after using nursing care emphasizing operant

conditioning learning theory program. Study sample was twenty moderate mentally retarded

6-11 year old, children. Instruments used in this study included nursing care emphasizing operant

conditioning learning theory program and aggressive behaviors scale for mentally retarded

children. The reliability of the aggressive behaviors scale was .83. Dependent t-test was used in

data analysis.

Major finding was as follows:

Aggressive behaviors of moderate mentally retarded children after using nursing care

emphasizing operant conditioning learning theory program was significantly lower than before

using the program, at the .05 level.

Field of study: Mental Health and Psychiatric Nursing

Academic Year 2006

Student's signature Meaning Kilowang Advisor's signature Lita Gillad

กิตติกรรมประกาศ

โครงการศึกษาอิสระฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของรองศาสตราจารย์ คร.จินตนา ยูนิพันธุ์ อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการศึกษาอิสระ ผู้ซึ่งให้ข้อคิดเห็นคำแนะนำ ตลอดจนแก้ไข ข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเมตตา เอาใจใส่ เป็นแรงบันคาลใจให้ผู้ศึกษาเกิดความมุ่งมั่น จน ทำการศึกษาสำเร็จ ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร.ประนอม รอดคำคี ประธานสอบ โครงการศึกษาอิสระ และนางเพชรี คันธสายบัว กรรมการสอบโครงการศึกษาอิสระที่ได้กรุณาให้ ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ และคำแนะนำที่เกี่ยวข้อง เพื่อความสมบูรณ์ของโครงการศึกษาอิสระ รวมทั้งคณาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่านที่ให้กำลังใจตลอดมา

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะ และข้อคิดเห็นอัน ทรงคุณค่า และเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ขอขอบคุณ เจ้าของเครื่องมือที่ผู้ศึกษาได้นำมาใช้จนทำให้โครงการศึกษาอิสระครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการสถาบันราชานุกูล หัวหน้ากลุ่มการพยาบาลสถาบันราชานุกูล หัวหน้าหอผู้ป่วยสถาบันราชานุกูลทุกท่าน ผู้ช่วยผู้สึกษา รวมทั้งเจ้าหน้าที่บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุก ท่านที่ได้ให้ความร่วมมือในการทดลองใช้เครื่องมือ และคำเนินการเก็บข้อมูลจนเสร็จสิ้น กระบวนการ

ท้ายที่สุดขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่สงัด คามบุตร และคุณพ่อสวัสดิ์ กุลวงศ์ ที่ให้ กำลังใจและห่วงใยตลอดมา และขอขอบคุณ คุณอภิรักษ์ กุลวงศ์ และ ค.ช.ณัฐกิตติ์ กุลวงศ์ ที่เป็น กำลังใจและให้การสนับสนุนผู้สึกษาอย่างสม่ำเสมอตลอดเวลา

คุณค่าแห่งความดีงาม และประโยชน์ใดๆ อันเกิดจากโครงการศึกษาอิสระฉบับนี้ ผู้ศึกษา ขอมอบให้เป็นพลังอันยิ่งใหญ่แค่ทุกท่านที่ได้กล่าวมาแล้ว รวมทั้งกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็กปัญญา อ่อน ให้มีสุขกาพกาย สุขภาพใจที่แข็งแรง สมบูรณ์ตลอดไป

สารขัญ

หน้า
บทคัดย่อภาษาไทยง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษง
กิตติกรรมประกาศ
สารบัญช
สารบัญตารางซ
บทที่ เบทนำ
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา
วัตถุประสงค์ของการศึกษา6
แนวเหตุผลและสมมติฐานการศึกษา7
ขอบเขตการศึกษา9
คำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษา9
ประโยชน์ที่คาคว่าจะได้รับ11
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง61
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา62
ขั้นตอนการดำเนินการศึกษา70
การวิเคราะห์ข้อมูล78
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ
รายการอ้างอิง
ภาคผนวก
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ100
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา102
ภาคผนวก ค สถิติที่ใช้ในการศึกษา120
ภาคผนวก ง ใบยินยอมของประชากรตัวอย่าง
ประวัติผู้เขียนโครงการศึกษาอิสระ125

สารบัญตาราง

การางที	หน้า
1	การแบ่งระดับความรุนแรงของภาวะปัญญาอ่อนแบ่งตาม AAMD16
2	เกณฑ์การจำแนกประเภทบุคคลปัญญาอ่อนตามความต้องการการพยาบาล
	กลุ่มการพยาบาล สถาบันราชานุกูล17
3	จำนวนและร้อยละของเด็กปัญญาอ่อนระดับปานกลาง จำแนกตามอายุ และเพศ80
4	ความถึ่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปัญญาอ่อนระดับปานกลาง ก่อนและหลัง
	การศึกษา
5	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปัญญาอ่อน
	ระดับปานกลาง ก่อนและหลังการศึกษา82